

Szanowni Państwo,
Dyrektorzy, Nauczyciele!

Pewne tematy mają swoje stałe miejsce w harmonogramie zdarzeń szkolnych. W maju wraz z przyływem energii, ogólną poprawą nastroju i kolorów rzeczywistości, aktualności nabierają zagadnienia związane z organizacją wycieczek. Kwitnące akacje są obietnicą lata, które rozpala wyobraźnię naszych podopiecznych o wspaniałych przygodach, a wymarzone wyjazdy zakładają penetrację zakątków bliższej i dalszej okolicy. Dla innych jednak to pora zabiegania o właściwy przebieg i organizację spędzania tego wakacyjnego czasu w formie kolonii, obozów, półkolonii czy biwaków. Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia współpracy z różnymi podmiotami – organizatorami letniego wycieczek, w jednym z naszych artykułów przypominamy o podstawowych zasadach dobrej jego organizacji.

Tym, którzy poszukują impulsów rozwojowych dla swoich szkół, polecam artykuł o pilotażowym programie o wdzięcznej nazwie LOWE. Istotę Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji przedstawiliśmy zainteresowanym na konferencji 23 kwietnia br., ale projekt ze względu na pozytywny odbiór w społecznościach lokalnych będzie miał zapewne swoją kontynuację. Oferta warta Waszej uwagi.

Na czas gorących majowych i czerwcowych dni życzę Państwu cierpliwości i wielu pomysłów na edukację, która musi konkurować z rozpraszającym nas, a przede wszystkim rozmarzającym o końcu roku słońcem.

Małgorzata Rauch
Podkarpacki Kurator Oświaty

Organizacja wycieczek w okresie ferii letnich

lekroć w ustawie o systemie oświaty jest mowa o wycieczkach, należy przez to rozumieć wycieczki organizowane dla dzieci i młodzieży w celach rekreacyjnych lub regeneracji sił fizycznych i psychicznych, połączone ze szkoleniem lub pogłębianiem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień lub kompetencji społecznych dzieci i młodzieży, trwające nieprzerwanie co najmniej 2 dni, w czasie ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej, w kraju lub za granicą, w szczególności w formie kolonii, półkolonii, zimowiska, obozu i biwaku.

Aby zgłosić organizację wycieczki należy:

1. wejść na stronę <http://wycieczki.men.gov.pl/>
2. zarejestrować się aby założyć konto
3. przy pomocy aplikacji internetowej dokonać zgłoszenia
4. wypełnić on-line formularz, a następnie wydrukować go i złożyć, w wersji papierowej w kuratorium oświaty.

Wydruk formularza wypełnionego on-line składamy do kuratorium właściwego ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania organizatora. Podpisany formularz można złożyć osobiście lub wysłać pocztą.

Należy zgłosić każdy wycieczki trwający minimum 2 dni. Jednodniowe wyjazdy nie wymagają zgłoszenia. W przypadku szkół lub placówek zgłoszeniu nie podlega zamiar zorganizowania wycieczki trwającego do 3 dni. Wycieczki letnie – organizowane w okresie ferii letnich oraz wiosennej przerwy świątecznej zgłaszamy od dnia 1 marca w roku szkolnym, w którym organizowany jest wycieczki, jednak nie później niż na 21 dni przed terminem rozpoczęcia wycieczki.* W przypadku organizowania półkolonii lub wycieczki za granicą wycieczki zgłaszamy nie później niż na 14 dni przed terminem rozpoczęcia wycieczki.*

Niezwłocznie po umieszczeniu zgłoszenia wycieczki w bazie kuratorium oświaty udostępnia z bazy wycieczki państwowemu inspektorowi sanitarnemu,

Państwowej Straży Pożarnej oraz kuratorowi oświaty, właściwym ze względu na miejsce lokalizacji wycieczki, wersję elektroniczną zgłoszenia wycieczki.

Jeżeli zmieni się jakiś element objęty zgłoszeniem organizator ma obowiązek zawiadomić o tym kuratorium oświaty właściwe ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora. Do zgłoszenia musimy dołączyć szereg załączników. Załączniki zależą od rodzaju wycieczki. W każdym przypadku dołączamy:

- oświadczenie organizatora, że posiada kopię dokumentów potwierdzających spełnianie przez osoby wchodzące w skład kadry kwalifikacji wymaganych ustawą (nie trzeba więc dołączać ich kopii, wystarczy oświadczenie, które generuje automatycznie formularz zgłoszenia wycieczki),
- oświadczenie organizatora wycieczki, że organizuje wycieczkę w celu odpowiednio niezarobkowym albo zarobkowym i nie podlega obowiązkowi wpisu do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (oświadczenie w/w generuje automatycznie formularz zgłoszenia wycieczki po uprzednim określeniu typu organizatora).

Jeżeli wycieczka organizowana jest w obiekcie hotelarskim lub innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie, należy dołączyć kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej.

W przypadku organizowania wycieczki w obiekcie używanym okazjonalnie do wycieczki, z wyłączeniem wycieczki organizowanej w szkołach i placówkach należy dołączyć:

- a. szkic poszczególnych pomieszczeń obiektu, z określeniem ich funkcji, w szczególności pomieszczenia do spania, stołówki, pomieszczeń do zajęć wychowawczo-rekreacyjnych i sanitariatów,
- b. kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej.

W przypadku organizowania wycieczki bez stałej infrastruktury komunalnej, w szczególności wycieczki organizowanej w formie biwaku:

- a. szkic sposobu zagospodarowania terenu przeznaczonego na wycieczkę, w szczególności rozmieszczenia poszczególnych części: mieszkalnej, żywieniowej, zespołu służby zdrowia i sanitariatów,
- b. kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej potwierdzającej spełnianie przez teren wymagań ochrony przeciwpożarowej.

W przypadku organizowania wycieczki o charakterze wędrownym dołączamy mapę trasy ze wskazaniem terminów miejsc noclegów.

Opinia straży pożarnej jest ważna 3 lata od daty jej wydania, chyba że co innego wynika z jej treści. Bardzo często organizatorzy myślą opinię np. z protokołem z czynności kontrolno-rozpoznawczych.

Załączniki dołączamy w wersji JPG lub PDF. Wszystkie strony dokumentu muszą być zeskanowane do jednego pliku, a ich wielkość nie może przekroczyć 6 MB. W wersji papierowej załączniki takie jak opinia PSP i szkice także należy przesłać razem ze zgłoszeniem.

Jeżeli w zgłoszeniu jest błąd lub czegoś brakuje kurator wezwie organizatora do uzupełnienia i wyznaczy termin do korekty. Zgłoszenie odesłane do korekty należy poddać edycji o błędy wskazane przez kuratora i odesłać ponownie w wersji elektronicznej i papierowej. Należy pamiętać, aby zgłoszenie odesłane po korekcie miało ten sam numer zgłoszenia co pierwotnie.

Jeżeli nie uzupełnimy, nasze zgłoszenie nie zostanie umieszczone w bazie, a tym samym nie będziemy mogli zorganizować kolonii, czy obozu. **Warunkiem organizacji wycieczki jest umieszczenie go w bazie wycieczki.**

Za niedopełnienie obowiązków związanych ze zgłaszaniem obozu lub kolonii organizatorom grożą kary. Za zorganizowanie wycieczki bez zgłoszenia do bazy danych grozi kara grzywny. Taka sama kara grozi za niepoinformowanie o zmianach okoliczności objętych zgłoszeniem.

Często popełniany błąd dotyczy informacji o niekaralności.

W celu potwierdzenia ww. warunku, kandydat na wychowawcę lub kierownika wycieczki jest obowiązany przedstawić organizatorowi wycieczki dzieci i młodzieży informację z Krajowego Rejestru Karnego. Informacja ta zachowuje ważność przez okres 12 miesięcy od dnia jej wydania. Należy zwrócić uwagę czy w trakcie wycieczki informacja nie traci ważności. Kandydat na wychowawcę lub kierownika wycieczki, który jednocześnie jest zatrudniony na podstawie przepisów, które zawierają warunek niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie, (np. nauczyciel czynny zawodowo) składa w formie pisemnej oświadczenie o niekaralności za przestępstwa, o których mowa powyżej. Oświadczenie powinno być aktualne tj. dotyczyć wycieczki, na którą zostało złożone.

Ponadto zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniu na tle seksualnym, w przypadku zatrudniania lub dopuszczania osób do innej działalności związanej z wychowaniem,

edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi (np. wyjazdy na ferie letnie, zimowe, agroturystyka, obozy jeździeckie) pracodawca lub inny organizator w zakresie takiej działalności ma obowiązek sprawdzenia, czy dane zatrudnianej lub dopuszczanej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym (RSTPS).

Dopuszczenie osoby do pracy lub innej działalności opisanej powyżej bez uzyskania informacji z RSPTS podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

*w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi organizator wypoczynku może zgłosić kuratorowi oświaty zamiar zorganizowania wypoczynku po upływie wskazanych wyżej terminów, ale nie później niż w 7 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku.

O tym, czy dana sytuacja może zostać uznana za sytuację uzasadnioną względami społecznymi decyduje ostatecznie kuratorium oświaty, które rejestruje wypoczynek.

Jeżeli uzna, że takie sytuacje nie zachodzą, to nie zostanie on zarejestrowany.

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży z dnia 30 marca 2016 r. (Dz. U. 2016.452)
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. 2015.1629)
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty tj. z dnia 8 listopada 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2198)
4. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniu na tle seksualnym tj. z dnia 7 lutego 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 405)

Opracował: Rafał Żelazo
Inspektor w Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Dlaczego „LOWE jest dla Ciebie” i dla szkoły?

LOWE jest dla Ciebie to hasło promujące jeden z Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji dla osób dorosłych, który powstał w Szkole Podstawowej w Rudnej Wielkiej w Gminie Świlcza w województwie podkarpackim. Z hasła promocyjnego bardzo szybko przerodziło się w stały zwrot, który towarzyszy kadrze i uczestnikom projektu *Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Świlcza*. Jednocześnie stało się tematem konferencji dotyczącej projektu zorganizowanej 23 kwietnia 2018 r. w Rzeszowie, której znaczenie uświetniła swoją obecnością Pani Anna Zalewska Minister Edukacji Narodowej.

A czym jest LOWE?

LOWE to Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji – centrum organizowania i animowania edukacji pozaformalnej i nieformalnej dla osób dorosłych, uruchomiony przy szkole funkcjonującej w systemie oświaty. Celem LOWE jest wykorzystanie potencjału szkoły do prowadzenia działań na rzecz aktywności edukacyjnej osób dorosłych, w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych, w tym kompetencji potrzebnych na rynku pracy oraz rozwijania metod i narzędzi pracy kadry nauczycielskiej szkoły z osobami dorosłymi, w szczególności w małych środowiskach lokalnych i na terenach defaworyzowanych.

LOWE obejmuje swoim oddziaływaniem i wspiera osoby dorosłe (rodziców i opiekunów dzieci) w rozwoju kompetencji w całym przebiegu ich życia. Działalność LOWE skierowana jest szczególnie do tych osób, które napotykać na istotne problemy edukacyjne, społeczne i środowiskowe (przerwały edukację, brakuje im kompetencji, w tym społecznych, wykazują się tzw. wyuczoną bezradnością itp.).

Działalność LOWE ma służyć zwiększeniu udziału dorosłych w edukacji. Chodzi o to, by aktywność dorosłych wychodziła poza działania bezpośrednio związane z podstawową, tradycyjnie rozumianą rolą rodziców w szkole, tj. zainteresowaniem postępami edukacyjnymi dzieci. LOWE stwarza dorosłym możliwości do tego, by stopniowo angażowali się we wspólne działania „dla siebie”, a nie tylko dla dzieci oraz postrzegali szkołę także jako miejsce, gdzie mogą uzyskać wsparcie w rozwoju własnych kompetencji.

A jak powstało LOWE?

Fundacja Małopolska Izba Samorządowa realizuje projekt *Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji na rzecz aktywizacji edukacyjnej osób dorosłych* w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie, Związkiem Powiatów Polskich oraz Wyższą Szkołą Ekonomii i Informatyki w Krakowie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2017 r. przeprowadzono procedurę naboru i oceny wniosków aplikacyjnych na uruchomienie pilotażowych LOWE. Ocenie podlegało w sumie 24 wnioski z 12 województw. Finalnie w ramach tego projektu wdrażanych jest 15, w tym w 3 podkarpackich szkołach. Każdy ośrodek otrzymał grant w wysokości nie przekraczającej 249 tys. zł na działalność edukacyjną skierowaną do osób dorosłych.

Wśród wspomnianych wcześniej 15 ośrodków LOWE w województwie podkarpackim wymienić możemy: Szkołę Podstawową w Rudnej Wielkiej w gminie Świlcza, Publiczną Szkołę Podstawową w Krzeszowie Górnym w powiecie niżańskim prowadzoną przez Stowarzyszenie Naszym Dzieciom, Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej w Nisku w powiecie niżańskim.

A jak to wygląda w praktyce?

LOWE to miejsce, które dzięki realizacji specyficznej, przygotowanej pod potrzeby społeczności lokalnej oferty edukacyjnej, stało się swoistym centrum integracji tejże społeczności. Poszczególne ośrodki dysponując wiedzą co do zapotrzebowania na określone formy edukacji, jakie wskazali mieszkańcy poszczególnych terenów, przygotowały propozycje różnorodnych, ciekawych form, w których uczestnicy projektu biorą udział.

Na tzw. pierwszy rzut oka wygląda to jak jeden z wielu projektów unijnych „miękkich”, w których założeniem jest najczęściej aktywizacja edukacyjna bądź zawodowa.

Różnica jest jednak kolosalna. Z uwagi na to, że pilotażowy projekt wdrożenia LOWE daje możliwość elastycznego podejścia do stworzenia i prowadzenia zajęć w różnych obszarach i w różnej formie – sprawia to, że każdy ośrodek dokładnie odpowiada na lokalne potrzeby. Im bardziej słucha się osób, które stają się uczestnikami projektu, tym efekty działań są jeszcze bardziej zdumiewające. Uczestnicy dzieląc się swoimi opiniami na temat projektu wręcz zachwycają się pomysłem utworzenia takiego miejsca, gdzie jednocześnie mogą wzmocnić swoje kompetencje kluczowe i odświeżyć bądź poznać osoby ze środowiska lokalnego.

Zajęcia w salach lekcyjnych, w których zazwyczaj dzieci zdobywają wiedzę, nagle stają się dodatkowo miejscem edukacji osób dorosłych. Natomiast dodatkowa możliwość zaproponowania form zajęć poza murami szkoły, poprzez organizację wyjazdów integracyjnych do miejsc kulturalnych, wzmacnia poczucie więzi, integruje i staje się nawet przestrzenią do generowania nowych pomysłów czy wręcz inicjatyw.

Model LOWE zakładał, że Ośrodki Wiedzy staną się impulsem rozwojowym szkoły, szansą na jeszcze lepsze i skuteczniejsze działanie w środowisku lokalnym, innowacją edukacyjną i społeczną, nowoczesnym i przyjaznym miejscem dla ludzi, którzy nie do końca radzą sobie ze sobą, wychowaniem i edukacją swoich dzieci, a jednocześnie szkołą integrującą wiedzę, możliwości i lokalne zasoby z potrzebami tych, którzy uważają, że edukacja chyba jest już im niepotrzebna.

Dzięki takiemu założeniu i wdrożeniu w terenie można na teraz powiedzieć, że wydarzyło się wiele dobrego i to zarówno dla organów prowadzących (powiatów, gmin, organizacji pozarządowych czy firm), jak i dla szkół. Ważnym jest jednak to, że bardzo dużą wartość uzyskali uczestnicy, którzy wielokrotnie podkreślają korzyści wynikające z udziału w projekcie.

Założenia i korzyści LOWE, o których mowa, zostały szeroko przedstawione podczas *Konferencji LOWE jest dla Ciebie! czyli Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji szansą na wzmocnienie i aktywizację społeczności lokalnej*, która odbyła się w dniu 23 kwietnia 2018 r. w Rzeszowie, dzięki współpracy nawiązanej pomiędzy LOWE w Rudnej Wielkiej (Gmina Świlcza) a Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

W siedzibie Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie w konferencji wzięli udział Pani Anna Zalewska – Minister Edukacji Narodowej, Pani Ewa Leniart – Wojewoda Podkarpacki, Pani Małgorzata Rauch – Podkarpacki Kurator Oświaty, przedstawiciele organów prowadzących ośrodki LOWE wraz z dyrekcją i personelem projektu z Rudnej Wielkiej, Krzeszowa Górnego, Niska, opiekunowie merytoryczni projektu: Pan Janusz Olesiński – Prezes Małopolskiej Izby Samorządowej (Lidera Projektu LOWE) oraz Pan dr Stanisław Kowalski – Rektor Wyższej Szkoły Ekonomii i Informatyki w Krakowie. Gośćmi byli również oczywiście sami uczestnicy LOWE oraz przedstawiciele szeregu podkarpackich instytucji będących partnerami LOWE bądź potencjalnymi partnerami. Podczas konferencji uczestnicy spotkania zapoznali się z tym, w jaki sposób wykorzystywać potencjał szkół w celu przygotowania ich do pełnienia funkcji Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji dla osób dorosłych (rozszerzenie ich funkcji o edukację osób dorosłych). Zaprezentowano również dobre praktyki zwiększania dostępu osób dorosłych do różnych form uczenia się przez całe życie oraz efekty pilotażowego wdrożenia oferty edukacyjnej przez Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji z terenu województwa podkarpackiego.

Opracowała: Edyta Pytko
Specjalista do spraw funduszy europejskich
Koordynator merytoryczny Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji w Rudnej Wielkiej w Gminie Świlcza